

SIMPOZIJI, DELAVNICE

COVID 19 IN STARI LJUDJE – DEJSTVA IN NERESNICE V KOMUNIKACIJI VIDEOKONFERENCA, 22.5.2020

Več kot polovica odraslih Kanadčanov verjame v kakšno od teorij zarote povezano s Covidom 19. Več kot četrtnina jih verjame, da je bil virus namerno izdelan v laboratoriju v Wuhanu. Informacije prejemamo iz različnih virov, ki so različno zanesljivi. Peter Evans in Eli Singer, glavna govorca na videokonferenci, sta izpostavila dejavnike, na katere velja biti bolj pozoren.

Peter Evans je ustanovitelj spletnega iskalnika *ExpertFile*, ki temelji na preverjenih virih in 40.000 strokovnjakih, ki jih redno obnavljajo. V začetku aprila so tako vzpostavili Covid 19 iskalnik, ki temelji na dokazih in raziskovalcih, ki odgovarjajo na ključna vprašanja. Iskalnik uporablja 15.000 uredništev po svetu.

Peter Evans je razložil, da obstajajo tri vrste škodljivih novic. **Dezinformacije** so napačne informacije ustvarjene z namenom, da škodujejo posameznikom, organizacijam ali državam. **Slabe informacije** temeljijo na resničnosti, a je njihov namen škoditi posameznikom ali skupinam. Najbolj pogoste pa so **napačne informacije**, ki ne temeljijo na slabih namenih, a so napačne.

Izpostavil je različne profile ljudi, ki informacije zlorablajo: od avtorjev YouTube profilov, ki so motivirani s kliki, do goljufov, ki iščejo ekonomske koristi. Za zlorabo informacij so lahko motivirani

tudi politiki in teoretiki zarot. Največji vpliv pa imajo znane osebnosti z velikim dosegom, a pomanjkanjem strokovnosti ter »pokvarjeni strokovnjaki« – pogosto visoko izobraženi akademiki, ki pa delujejo v interesu organizacije, ki jih plačuje, in ne v interesu javnosti.

Povzel je tudi raziskave, ki so pokazale, da ponavljajočim naslovniciam bolj verjetno verjamemo, tudi če se ne ujemajo z našimi prepričanji. Kot največjo težavo je izpostavi upad zaupanja. Nedavna globalna raziskava namreč kaže, da je prvič po sedemnajstih letih zaupanje v vladne in nevladne organizacije ter akademske institucije padlo pod petdeset odstotkov. To pomeni, da v iskrenost institucij verjame manj kot polovica populacije.

Eli Singer je strokovnjak digitalnega marketinga in se ukvarja predvsem z učinkovitimi načini posredovanja sporočil javnosti. Poudaril je pomembnost kvalitetnih podatkov, ki so aktualni in vizualni, na primer številke, grafi in fotografije. Da bodo informacije dosegle ljudi, je pomembno najprej vzpostaviti z njimi odnos zaupanja. Organizacije se morajo natančno opredeliti in umestiti, kar se mora prepoznati v njihovi celotni komunikaciji. Ne gre več za najprimernejše osebe, ki lahko podajo informacije, ampak za tiste, ki so najbolj v pomoč novinarju. Ključne so relevantnost, svežina novice, hitrost in točnost.

Organizacijam predlaga vlaganje v raznoliko ekipo, kar zmanjšuje predsodke. Novice naj bodo tako o posameznikih kakor o skupnosti. Učinkoviti so lahko tudi glasovi različnih generacij; informacije za

odrasle lahko predstavijo otroci in obratno. Poudaril je tudi pomembnost partnerjev z orodji, ki bodo v pomoč, sploh če imajo velik doseg.

Tako Peter Evans kot Eli Singer se strinjata, da je pomembna hitrost in aktualna, univerzalna zgodba. Mnenja izgubljajo na pomembnosti. Najpomembnejši so podatki, ki so vizualno prikazani.

Alen Sajtl

POSVET O STARANJU DOMA

Webinar, 11. junija 2020

Spletni seminar na temo bivanja starejših je organizirala španska organizacija Tecnalia, ki se med drugim ukvarja z inovacijami na področju trajnostne gradnje in bivanja. Je tudi partner mednarodnega projekta Home4life (<http://www.home4life.eu>), ki raziskuje možnosti inovacij in novih pristopov pri zagotavljanju kvalitetnega bivalnega okolja za starejše. Trend zadnjih desetletij je – tudi pri nas – staranje doma, saj si večina starejših ljudi želi aktivno in neodvisno ostati v svojem domu, dokler je le mogoče. V projektu Home4life so med drugim zasnovali sistem certificiranja bivališč – stanovanj in hiš, pri čemer ocenijo, katera so starosti prijazna in pripravljajo priporočila ter normative za prilagoditve obstoječih nepremičnin in gradnjo novih.

Na spletnem seminarju je bil po predstavitvi projekta najbolj zanimiv prispevek o bivanju starejših v času korona krize. Vodja stanovanjskega sklada pokrajine Asturias, Fermin B. Lastra, je med drugim poročal o izkušnjah in ugotovitvah iz časa korona krize letos spomladi, ko je bilo

špansko prebivalstvo dva meseca zaprto v svojih domovih.

Španija je bil ena od držav, ki jih je virus najbolj prizadel, umrlo je preko 27.000 oseb, predvsem starejših. Prav starejši, najbolj ranljivi v tej pandemiji, so izolacijo najtežje prenašali, saj mnogi živijo sami, izhod pa je bil dovoljen le za najnujnejše opravke. Pokazalo se je, kako neprimerna za staranje doma so nekatera bivališča, predvsem stanovanja v blokih, in kaj lahko olajša dolgotrajno bivanje brez izhodov v naravo, sprehodov, druženja. Veliko lažje so izolacijo preživljali tisti, ki živijo v stanovanjih z balkoni, saj so bili mnogim prav balkoni edina možnost vsakodnevnega izhoda iz stanovanja, stik z zunanjim svetom, kjer so se lahko na varni razdalji videli in poklepetali s sosedi, v koritu zasadili kako rožo ali zelišča, ob večerih pa so z balkonov družno prepevali, se bodrili in zaploskali zdravstvenim delavcem. Lažje je bilo tudi tistim, ki so imeli v stanovanju vsaj z ene strani naravni vir svetlobe vsaj nekaj ur na dan, kar v gosto naseljenih soseskah ni vedno zagotovljeno. Omenili so tudi terase na vrhu hiš in blokov, ki so zaradi strmih stopnic pogosto nedostopne starejšim osebam; zato so bili na boljšem stanovanjski v tistih blokih, kjer je dostop do teras omogočen, terase pa urejene, saj so tako lahko preživljali spomladanske dneve na prostem in na svežem zraku.

Po besedah g. Lastra bodo naredili, kar je le mogoče, da bodo ta priporočila v obliki spremenjenih standardov in normativov upoštevali pri prenovah starih, predvsem pa pri načrtovanju novih stanovanjskih sosesk.

Alenka Ogrin